

Analýza případů virové hepatitidy A (dg B15, VHA) – od roku 2018 do 5. 10. 2025* (40. k. t.)

Úvod

V České republice bylo do 5. 10. 2025 hlášeno 1842 případů onemocnění včetně 21 úmrtí.

Poslední zvýšené výskyty virové hepatitidy A v České republice byly zaznamenány na konci 90. let dvacátého století a od té doby se výskyt onemocnění neustále snižoval. V populaci proto postupně narůstá počet vnímavých jedinců; tedy těch, kteří se s onemocněním dosud nesetkali nebo nejsou očkováni a mají větší pravděpodobnost se při styku s infikovanou osobou nebo předměty nakazit. To dokazují lokální epidemie ve vnímavé populaci v posledních letech. V roce 2024 dosáhl počet potvrzených onemocnění virovou hepatitidou A v ČR celkem 636 případů a byla zaznamenána dvě úmrtí v souvislosti s onemocněním VHA. Případy byly hlášeny ve všech krajích ČR a ve všech věkových skupinách.

VHA má dlouhou inkubační dobu (15-50 dní), období nakažlivosti začíná již ve druhé polovině inkubační doby, kdy je již virus přítomen ve stolici (1 až 2 týdny před začátkem onemocnění) a trvá 1 až 2 týdny po začátku onemocnění. Většina případů onemocnění může probíhat inaparentně (bezpríznakově). Současný stav prevalence infekce v populaci je tedy odhadován pouze z dat nahlášených symptomatických případů a jejich kontaktů v rámci epidemií. Případy v inkubační době a inaparentní případy tedy nejsou v ISIN (v informačním systému infekčních nemocí) obvykle zahrnuty.

VHA souhrn a celkové počty

- Celkem bylo v roce 2025* (*informace od 1. 1. 2025 do 5. 10. 2025) hlášeno 1842 případů virové hepatitidy typu A; dosud nahlášené případy VHA v roce 2025 významně převyšují průměrné i maximální počty hlášených případů v letech 2018 až v 2024, graf č. 1; č. 2; č. 3;
- Případy VHA jsou hlášeny ve všech věkových skupinách, od nejmenších dětí až po seniory. Nejvíce případů VHA v roce 2025* je hlášeno u osob ve věkové skupině 35-39 let (204x), následují věkové skupiny 5-9 let (163x) a 30-34 let (160x); onemocnění VHA je hlášeno již u 10 dětí do 1 roku věku, graf č. 4; č. 5; tab. č. 1.

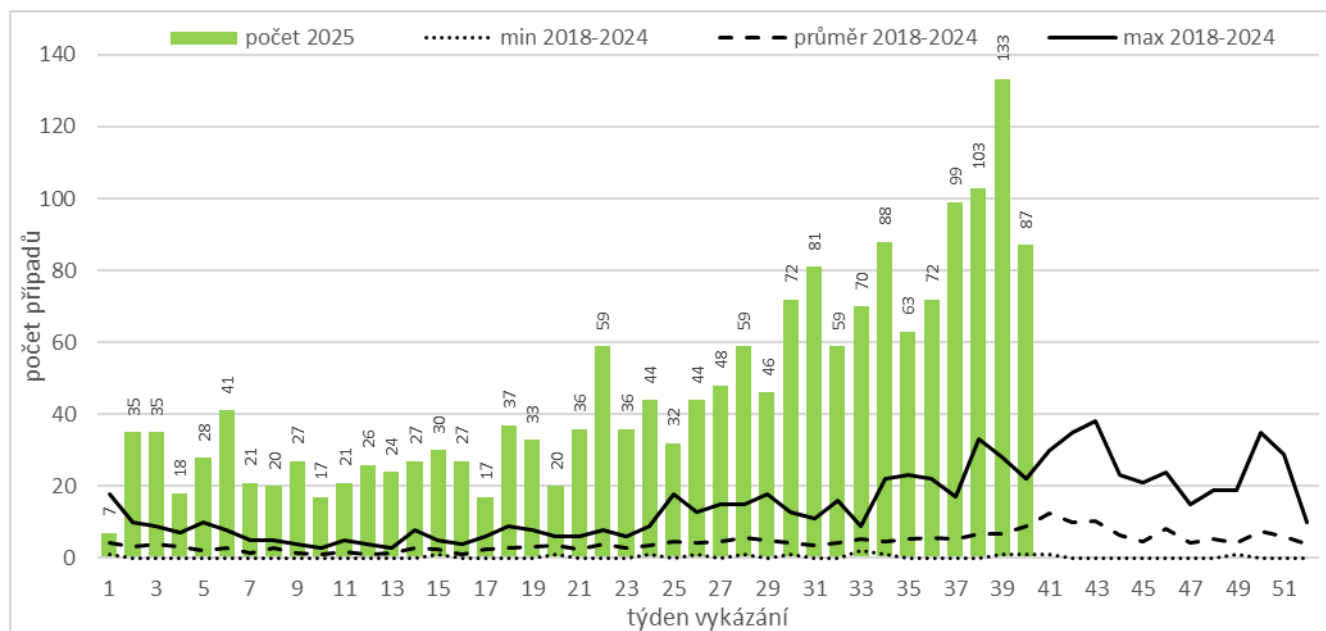
VHA v krajích

- Nejvíce případů VHA v roce 2025* hlásí hl. m. Praha (737 případů), kraj Středočeský (302 případů) a Moravskoslezský (150 případů);
- Nejméně případů VHA v roce 2025* hlásí kraj Vysočina (26 případů), Královehradecký (27 případů), Plzeňský (35 případů), tab. č. 2, kartogram č. 1.

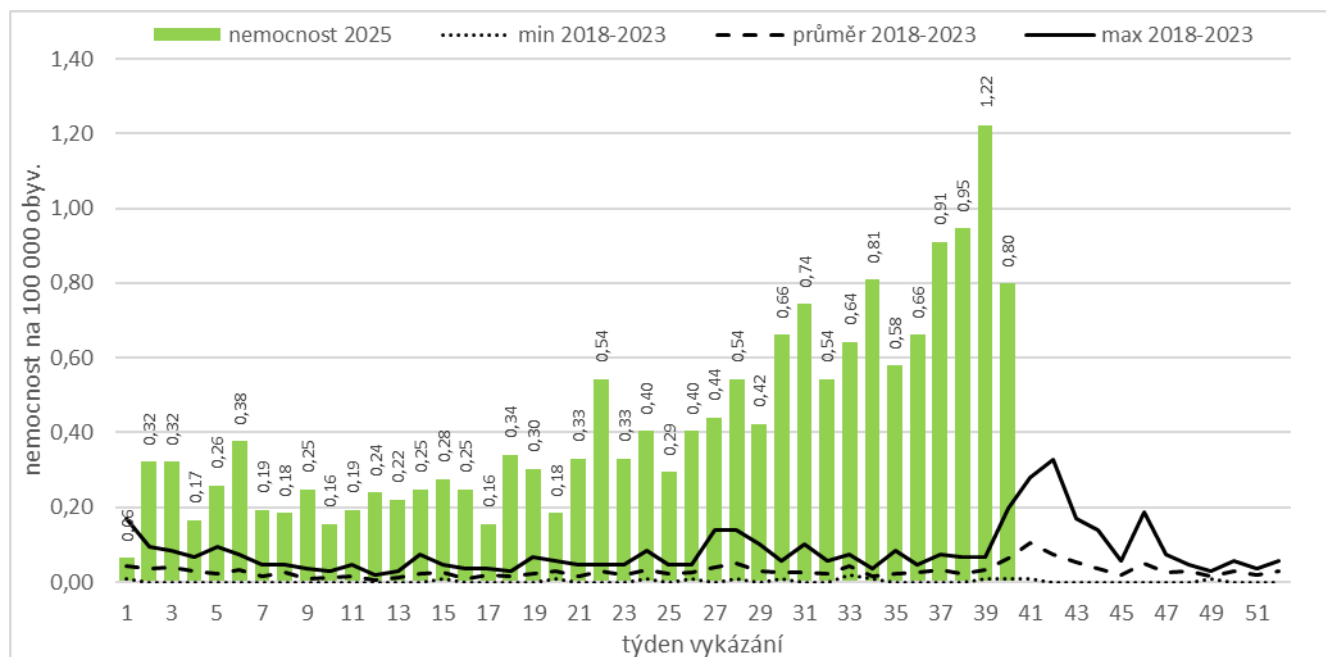
VHA - hospitalizace

- Z celkového počtu 1842 případů hlášených v roce 2025* bylo 1491 osob hospitalizováno na infekčním oddělení (80,9 %), dalších 106 osob v jiném zdravotnickém zařízení a 180 osob nebylo hospitalizováno (někdy i z důvodů kapacit příslušných lůžkových zařízení);

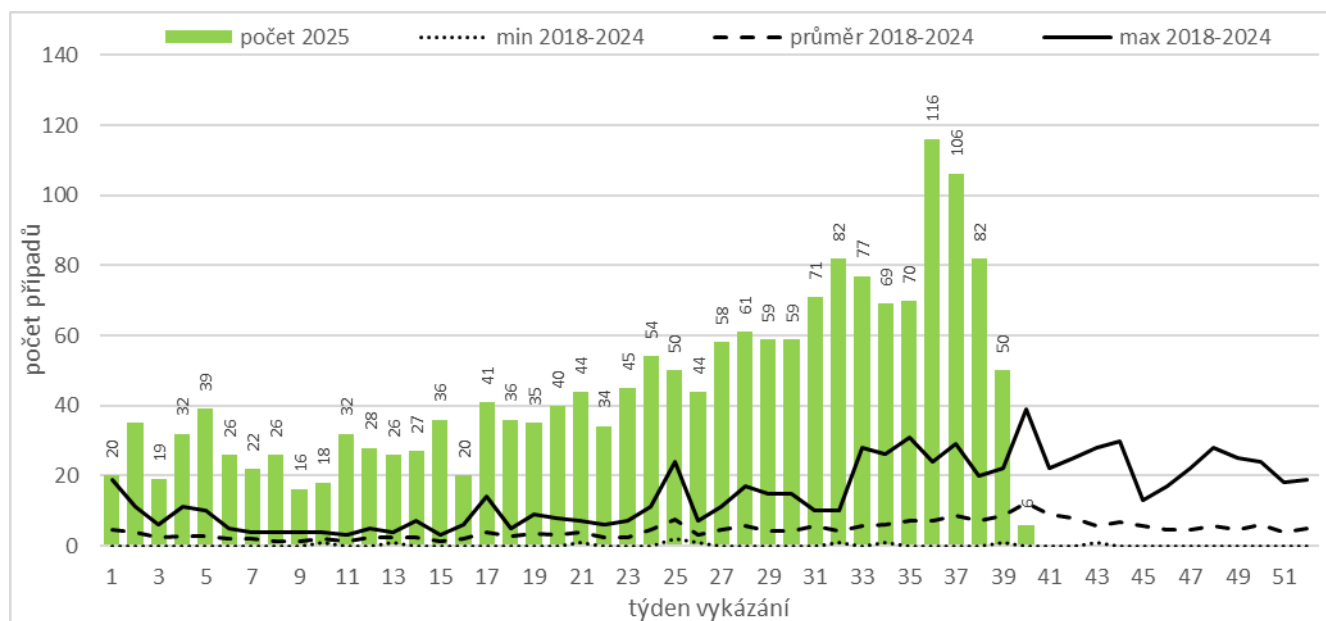
Graf č. 1 – VHA, ČR, počet případů podle týdne vykazání v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

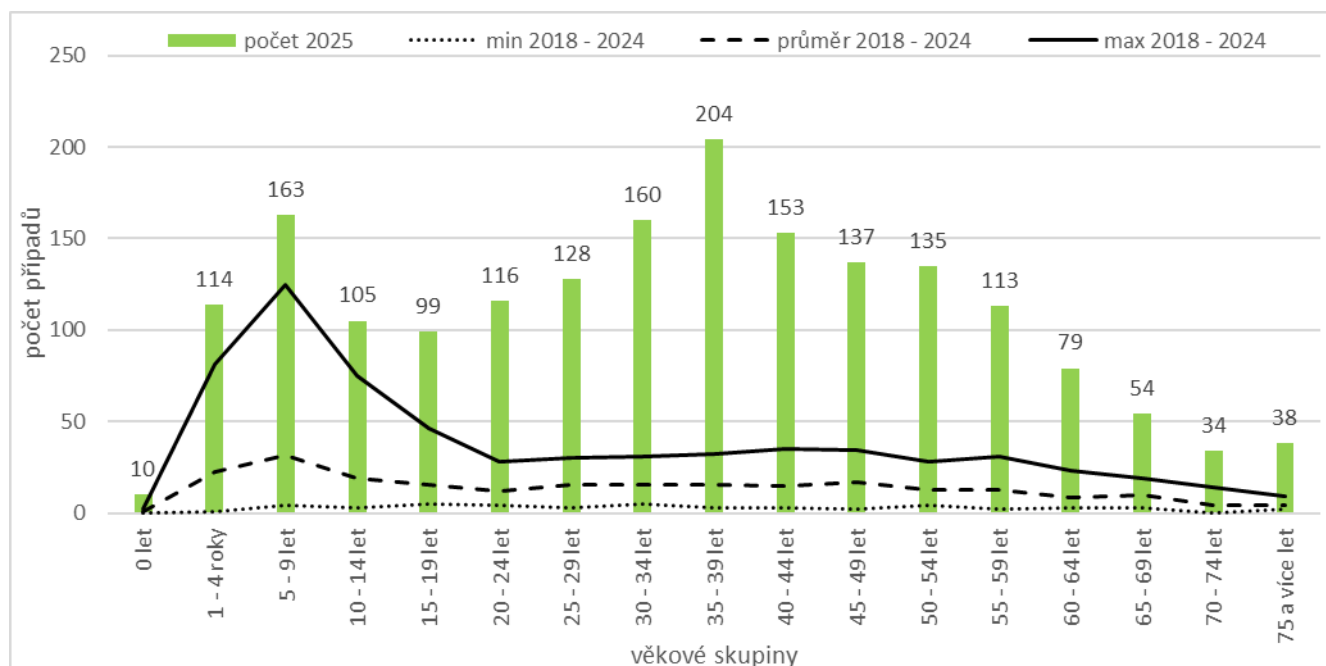
Graf č. 2 – VHA, ČR, nemocnost na 100 000 obyvatel podle týdne vykazání v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

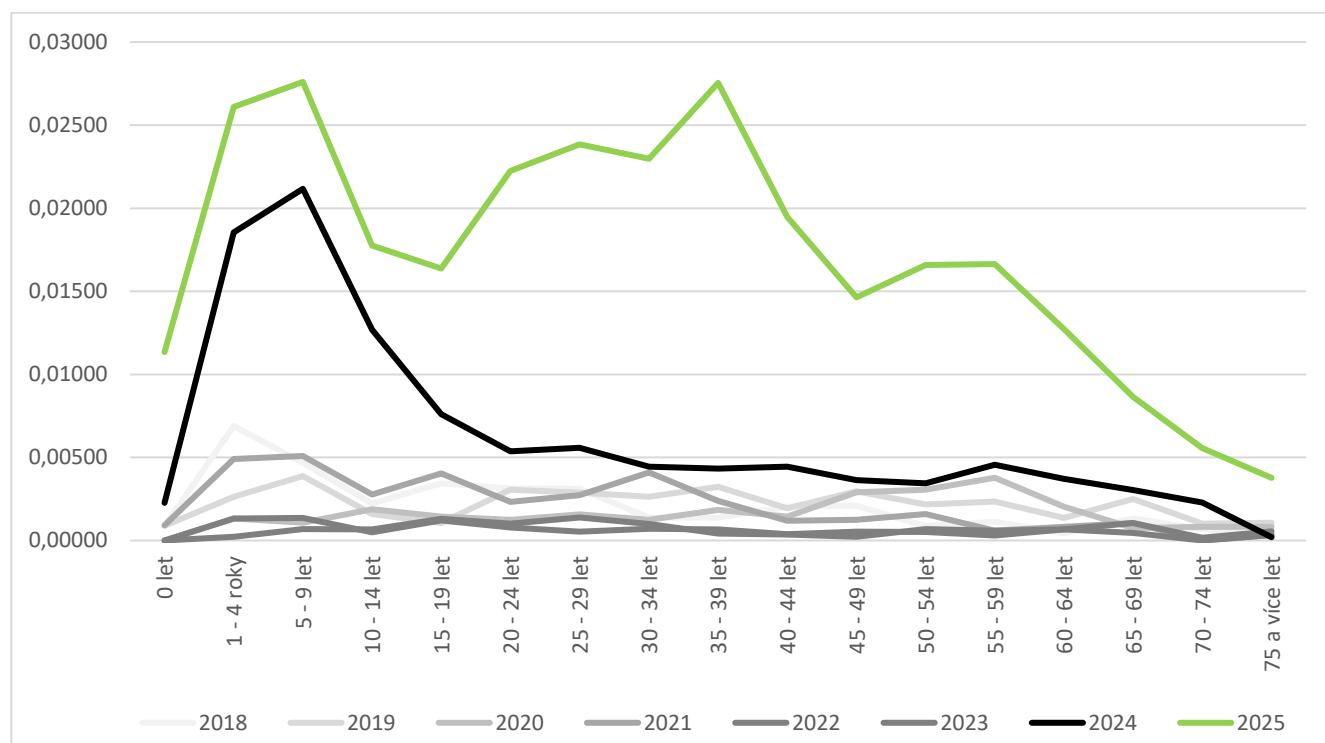
Graf č. 3 – VHA, ČR, počet případů podle prvních příznaků v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

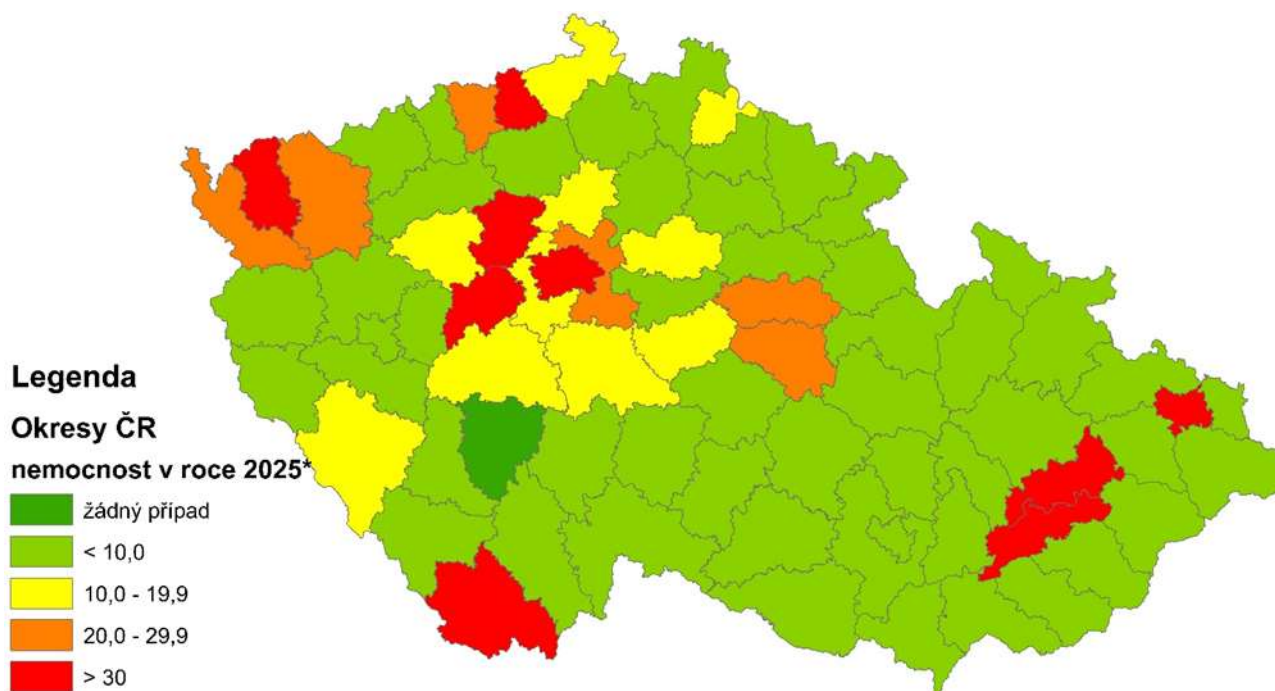
Graf č. 4 – VHA, ČR, počet případů podle věkových skupin v roce 2025* ve srovnání s lety 2018 – 2024

Graf č. 5 – VHA, ČR, nemocnost na 100 000 obyvatel podle věkových skupin v roce 2018 - 2025*

Kartogram č. 1 – VHA, ČR, kumulativní nemocnost na 100 000 obyvatel v jednotlivých okresech v roce 2025*

**Tabulka č. 1 - VHA, ČR, počet případů ve věkových kategoriích a jednotlivých týdnech roku 2025* podle týdne
vykázání**

týden vykázání	0 let	1 - 4 roky	5 - 9 let	10 - 14 let	15 - 19 let	20 - 24 let	25 - 29 let	30 - 34 let	35 - 39 let	40 - 44 let	45 - 49 let	50 - 54 let	55 - 59 let	60 - 64 let	65 - 69 let	70 - 74 let	75 a více let	celkem
1	0	0	0	1	0	1	2	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	7
2	1	5	11	3	1	3	2	1	1	1	3	0	2	1	0	0	0	35
3	0	3	4	1	5	4	4	2	2	3	3	1	0	1	1	0	1	35
4	1	1	4	1	0	0	4	4	0	1	0	1	1	0	0	0	0	18
5	2	3	3	4	1	5	2	2	2	0	2	0	1	0	1	0	0	28
6	0	10	4	4	5	6	5	2	3	1	0	0	0	1	0	0	0	41
7	0	2	4	2	1	0	0	3	3	2	3	0	1	0	0	0	0	21
8	0	2	3	1	2	2	1	2	1	0	1	1	1	0	2	1	0	20
9	0	3	1	1	3	4	4	2	3	3	0	1	1	0	0	0	1	27
10	0	0	4	0	1	1	2	2	3	3	1	0	0	0	0	0	0	17
11	0	2	4	1	3	2	2	2	2	0	2	1	0	0	0	0	0	21
12	0	7	5	4	0	2	0	0	3	1	2	1	0	0	1	0	0	26
13	0	3	2	0	2	1	3	3	4	2	2	1	1	0	0	0	0	24
14	0	1	2	4	2	0	6	5	1	1	2	1	1	1	0	0	0	27
15	0	1	4	2	2	4	2	4	2	1	4	1	1	0	2	0	0	30
16	0	3	1	2	1	3	2	1	4	3	0	2	3	0	0	1	1	27
17	0	0	2	0	1	2	1	3	2	3	1	1	0	0	1	0	0	17
18	1	8	5	3	0	2	4	4	1	4	1	2	1	1	0	0	0	37
19	0	1	2	4	4	1	1	2	7	2	1	2	2	1	1	0	2	33
20	0	2	3	2	1	1	1	2	0	3	2	0	0	2	1	0	0	20
21	0	1	5	1	3	1	0	3	3	8	2	2	2	1	3	1	0	36
22	0	3	5	1	5	2	0	9	10	6	8	4	0	4	1	1	0	59
23	0	1	5	0	2	2	2	4	9	4	5	1	0	0	0	0	1	36
24	0	5	4	2	1	1	3	0	5	5	0	8	2	3	2	1	2	44
25	0	2	1	0	0	0	5	5	2	5	3	5	1	2	0	1	0	32
26	1	2	3	1	2	3	5	4	5	4	2	1	3	2	2	4	0	44
27	0	5	3	4	5	2	3	3	6	2	8	3	1	1	0	1	1	48
28	0	2	3	3	3	5	3	3	7	6	8	7	5	0	1	1	2	59
29	0	0	1	2	0	1	2	5	8	6	3	6	7	2	1	0	2	46
30	0	2	4	5	2	2	7	9	11	4	9	4	6	2	3	2	0	72
31	0	3	6	2	4	5	9	7	13	5	9	7	3	3	2	2	1	81
32	0	3	4	4	3	3	6	7	6	3	3	4	7	4	0	1	1	59
33	0	3	3	2	5	4	2	6	12	4	5	11	7	1	3	1	1	70
34	1	4	7	6	6	4	3	1	11	12	5	4	11	6	2	3	2	88
35	0	1	2	4	3	6	3	3	7	6	4	4	2	7	4	4	3	63
36	0	3	2	3	5	6	4	6	11	5	1	8	8	4	1	3	2	72
37	1	1	11	9	7	7	8	7	3	4	9	6	8	9	5	1	3	99
38	0	5	5	5	3	9	3	13	8	13	8	10	8	4	3	3	3	103
39	1	7	14	8	3	7	6	15	14	10	7	17	9	6	5	2	2	133
40	1	4	7	3	2	2	6	4	8	7	8	7	6	10	5	0	7	87
celkem	10	114	163	105	99	116	128	160	204	153	137	135	113	79	54	34	38	1842

Tabulka č. 2 - VHA, ČR, počet případů v krajích a jednotlivých týdnech roku 2025* podle týdne vykazání

kraj týden	hl. m. Praha	Středo- český	Jiho- český	Plzeňský	Karlo- varský	Ústecký	Liberecký	Králove- hradecký	Pardubický	Vysočina	Jiho- moravský	Olomoucký	Zlínský	Moravsko- slezský	CELKEM
1	0	1	0	1	4	0	1	0	0	0	0	0	0	0	7
2	0	14	0	1	1	1	3	0	0	0	1	5	1	8	35
3	1	8	0	0	3	1	3	0	0	0	0	7	2	10	35
4	4	3	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	9	18
5	1	9	0	0	0	4	3	0	0	1	0	3	2	5	28
6	5	4	0	0	2	13	3	1	0	0	0	6	0	7	41
7	3	2	0	0	6	0	0	0	0	0	0	5	3	2	21
8	4	3	0	0	1	2	0	0	1	0	1	3	1	4	20
9	7	2	0	0	1	1	1	0	4	0	0	5	2	4	27
10	7	2	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2	1	3	17
11	4	5	0	0	2	4	0	0	0	0	0	1	0	5	21
12	1	6	0	1	0	5	0	0	0	0	1	5	2	5	26
13	6	4	2	0	0	1	0	0	1	0	1	2	0	7	24
14	6	6	3	0	3	0	0	0	0	0	2	2	2	3	27
15	6	6	13	0	0	1	0	1	0	1	0	2	0	0	30
16	6	6	2	1	0	3	0	0	0	1	2	3	1	2	27
17	9	3	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	2	17
18	5	9	3	1	2	5	1	0	0	0	1	1	2	7	37
19	11	8	0	1	3	3	0	0	0	1	0	0	0	6	33
20	7	5	2	0	0	0	1	0	0	0	0	2	1	2	20
21	16	4	2	0	0	4	1	0	0	1	1	0	3	4	36
22	41	3	6	0	4	1	0	0	0	1	0	1	1	1	59
23	24	3	0	0	2	2	0	1	0	0	0	2	1	1	36
24	17	8	2	0	7	0	1	0	0	1	0	0	3	5	44
25	12	6	2	0	1	1	0	1	0	2	5	1	1	0	32
26	26	4	2	1	2	1	0	0	0	1	0	1	5	1	44
27	22	8	3	1	5	3	0	0	2	1	0	0	0	3	48
28	32	13	2	0	4	0	3	0	0	2	1	0	2	0	59
29	22	11	0	0	4	1	0	1	1	0	2	0	2	2	46
30	34	9	0	0	7	5	0	3	5	0	2	1	3	3	72
31	39	6	1	1	3	5	0	2	18	2	2	0	0	2	81
32	29	11	0	0	0	3	0	1	9	0	1	1	2	2	59
33	29	10	8	1	3	4	1	1	5	0	2	2	1	3	70
34	39	17	0	3	7	4	0	0	4	6	1	1	4	2	88
35	28	11	1	2	3	1	1	3	5	1	1	1	2	3	63
36	39	7	2	4	2	2	0	3	4	0	1	6	1	1	72
37	46	7	5	0	5	9	0	1	11	0	3	2	1	9	99
38	50	18	1	3	4	4	4	2	3	3	2	0	3	6	103
39	65	22	3	7	3	6	5	6	2	1	8	0	1	4	133
40	34	18	1	5	5	6	1	0	1	0	5	4	0	7	87
Celkem	737	302	67	35	100	106	36	27	76	26	47	77	56	150	1842

VHA úmrtí

V měsíci září bylo hlášeno 5 úmrtí, celkem bylo v roce 2025*, do 5. 10., hlášeno 21 úmrtí. K většině úmrtí došlo u osob s rizikovým chováním a jiným chronickým postižením jater. Právě u těchto osob může mít VHA závažnější až fatální průběh. Riziko závažného průběhu a úmrtí narůstá s věkem a je vyšší u osob s chronickým onemocněním jater nebo oslabenou imunitou.

Z 21 případů úmrtí došlo v 19 případech k úmrtí u mužů a ve dvou případech u žen. Všechna úmrtí byla zaznamenána u dospělých osob, a to ve věkové skupině 35–39 let 3x, 40–49 let 4x, **nejvíce ve věkové skupině 50–59 let 5x, 60–69 let 5x**, a dále 70–79 let 3x, 80 a více let 1x.

1. **Muž, 60 let**, kraj Moravskoslezský, první příznaky 8. 1. 2025, **úmrtí 22. 1. 2025**, akutní pankreatitida, selhání ledvin, šok;
2. **Muž, 67 let**, kraj Karlovarský, první příznaky 11. 2. 2025, **úmrtí 27. 2. 2025**, chronické onemocnění ledvin;
3. **Muž, 74 let**, hl. m. Praha, první příznaky 6. 3. 2025, **úmrtí 10. 3. 2025**, jaterní selhání v terénu VHA nasedající na jaterní cirhózu, nejspíše toxonutritivní etiologie;
4. **Muž, 50 let**, hl. m. Praha, první příznaky 11. 3. 2025, **úmrtí 15. 3. 2025**, jaterní selhání;
5. **Muž, 36 let**, hl. m. Praha, první příznaky 25. 3. 2025, **úmrtí 30. 3. 2025**, jaterní selhání při VHA a dekompenzaci chronické jaterní cirhózy;
6. **Muž, 55 let**, kraj Středočeský, první příznaky 28. 3. 2025, **úmrtí 3. 4. 2025**, cirhóza jater;
7. **Muž 55 let**, kraj Středočeský, první příznaky 14. 5. 2025, **úmrtí 17. 5. 2025**, casus socialis, etylik;
8. **Muž, 45 let**, kraj Olomoucký, první příznaky 28. 5. 2025, **úmrtí 29. 5. 2025**, alkoholické jaterní selhání, srdeční zástava NS;
9. **Muž, 44 let**, hl. m. Praha, první příznaky 7. 6. 2025, **úmrtí 19. 6. 2025**, casus socialis, etylik, multiorgánové selhání;
10. **Muž, 71 let**, kraj Vysočina, první příznaky, 16. 6. 2025, **úmrtí 26. 6. 2025**;
11. **Muž, 56 let**, kraj Zlínský, první příznaky 19. 6. 2025, **úmrtí 8. 7. 2025**;
12. **Muž, 72 let**, hl. m. Praha, první příznaky 10. 8. 2025, **úmrtí 14. 8. 2025**, akutní jaterní selhání, renální insuficience;
13. **Žena, 35 let**, kraj Středočeský, první příznaky 7. 8. 2025, **úmrtí 15. 8. 2025**, akutní jaterní selhání, casus socialis, etylik;
14. **Muž, 41 let**, hl. m. Praha, první příznaky 15. 8. 2025, **úmrtí 19. 8. 2025**, jaterní a multiorgánové selhání;
15. **Muž, 63 let**, kraj Pardubický, první příznaky 17. 8. 2025, **úmrtí 27. 8. 2025**;
16. **Muž, 60 let**, kraj Pardubický, první příznaky 1. 8. 2025, **úmrtí 28. 8. 2025**; jaterní selhání, ethylismus, diabetes, obezita, chronická virová hepatitida B;
17. **Muž, 51 let**, kraj Moravskoslezský, první příznaky 23. 9. 2025, **úmrtí 5. 9. 2025**;
18. **Žena, 82 let**, hl. m. Praha, první příznaky 11. 9. 2025, **úmrtí 17. 9. 2025**, jaterní selhání;

19. **Muž, 38 let**, hl. m. Praha, první příznaky 4. 9. 2025, **úmrtí 18. 9. 2025**, bez domova, neočkovaný, fulminantní průběh, akutní respirační selhání, septický šok;
20. **Muž, 65 let**, hl. m. Praha, první příznaky 3. 9. 2025, **úmrtí 21. 9. 2025**, casus socialis, bez domova, neočkovaný, ethylik;
21. **Muž, 43 let**, hl. m. Praha, první příznaky 11. 9. 2025, **úmrtí 27. 9. 2025**, neočkovaný, casus socialis, bez domova, ethylik;

VHA v epidemiích

- Z celkového počtu 1842 případů vykázaných v roce 2025* bylo vykázano 272 případů v rámci epidemických výskytů, což činí 14,8 % ze všech vykázaných případů;
- v roce 2025* bylo evidováno 11 epidemií (8 stále pokračuje)
- V roce 2024 bylo evidováno 12 epidemií

VHA rizikové skupiny

Z celkového počtu 1842 případů vykázaných v roce 2025*, bylo 432x uvedeno rizikové chování (i více u jedné osoby): 196x i. v. aplikace drog, 209x bezdomovectví, 27x výkon trestu;

Závěr

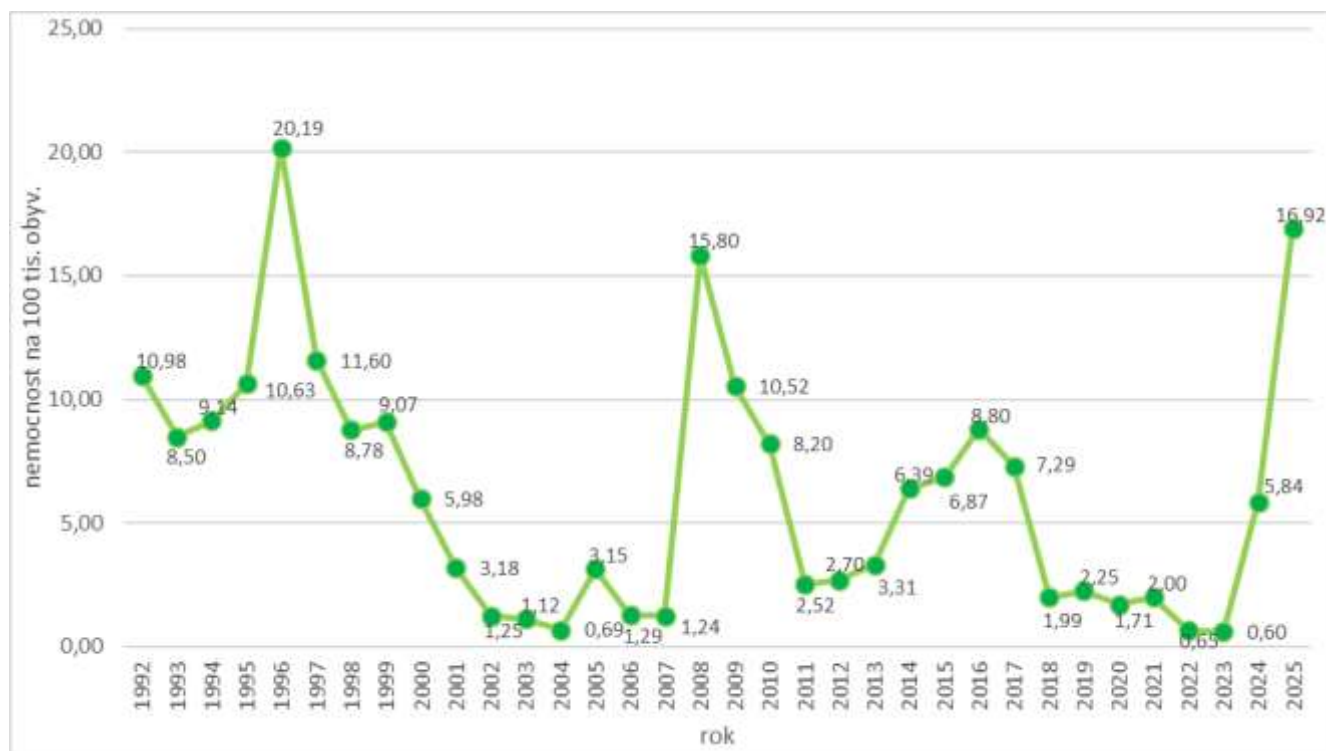
Virová hepatitida A vzhledem k charakteristice nákazy a způsobu přenosu (převážně fekálně-orální cestou) běžně postihuje především děti a mladé dospělé. Infekce bývá označována za tzv. nemoc špinavých rukou. Právě mezi dětmi a mladými lidmi, v kolektivech, je asi nejsložitější uhlídat důslednou hygienu a mytí rukou, například po použití toalety, před jídlem, atd. Největší problém s hygienickými návyky bývá u malých dětí, v sociálně vyloučených komunitách, ale i u lidí bez domova, na ubytovnách a podobně, nicméně k nákaze může dojít u jakékoli vnímavé osoby. Přenos hepatitidy je možný také znečištěnými předměty, jako jsou například kliky dveří nebo madla v dopravních prostředcích, zkrátka lidmi často dotýkaná místa a předměty, na kterých virus ulpí. K přenosu nákazy dochází hlavně v důsledku špatných hygienických podmínek a nedodržování cílených protiepidemických opatření.

Současné případy VHA v České republice jsou aktuálně registrovány jak v dětské populaci, tak i v populaci dospívajících a dospělých, u osob s rizikovým chováním, především závislých na drogách a u lidí bez domova. Vzhledem k tomu, že Česká republika patřila v posledních desetiletích mezi země s relativně nízkým výskytem VHA (viz graf č. 6), je velká část populace k onemocnění vnímavá, přitom počty hlášených případů, také vzhledem k asymptomatickým průběhům onemocnění VHA, pravděpodobně neodrážejí reálný stav. Aktuální vyšší počty zemřelých s VHA jsou dány šířením VHA v rizikové populaci lidí bez domova, alkoholiků a uživatelů drog, kde lze předpokládat chronické poškození jater, což je z hlediska průběhu onemocnění velmi významné. Mezi klíčová preventivní opatření nadále patří očkování proti VHA, zajištění bezpečné pitné vody a hygienicky nezávadných potravin, stejně jako důsledné dodržování základních hygienických návyků, zejména pravidelného

mytí rukou.

V České republice jsou k dispozici bezpečné a účinné očkovací látky (vakcíny) pro děti i dospělé. Základní ochrany je dosaženo po jedné injekčně podané dávce. K získání dlouhodobé ochrany proti infekcím způsobeným virem hepatitidy A je nutné přeočkování druhou dávkou, které se provádí za 6 – 18 měsíců po podání první dávky.

Graf č. 6 - VHA, ČR, nemocnost v letech 1992 – 2025*

Zpracovali: Odd. epidemiologie infekčních nemocí SZÚ, Odd. biostatistiky SZÚ

*informace do data uvedeného v nadpise Zdroj: ISIN